Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2024–2025

Vragen gesteld door de leden der Kamer

2025Z07781

Vragen van het lid **Teunissen** (PvdD) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het chilling effect van acties van de politie n.a.v. onder meer de bevindingen van de podcast «RADIO BOOS» van 30 januari 20251 inzake aangiftes tegen de politie* (ingezonden 17 april 2025).

Vraag 1
Bent u bekend met de bevindingen uit het onderzoek van journalisten van de podcast «RADIO BOOS», waarin wordt gesteld dat het voor burgers vrijwel onmogelijk is om aangifte te doen tegen politieagenten, zelfs bij ernstige beschuldigingen zoals buitensporig geweld?

Vraag 2
Hoe beoordeelt u de constatering dat burgers die aangifte willen doen tegen agenten vaak worden ontmoedigd of zelfs actief worden tegengewerkt door politiefunctionarissen?

Vraag 3
Deelt u de mening dat een rechtstaat alleen functioneert als iedereen, inclusief politieagenten, gelijk is voor de wet en dat burgers zonder belemmeringen aangifte moeten kunnen doen? Zo ja, welke stappen gaat u ondernemen om dit te waarborgen?

Vraag 4
Kunt u inzicht geven in het aantal aangiftes tegen politieagenten in de afgelopen vijf jaar, inclusief hoeveel hiervan hebben geleid tot een strafrechtelijk onderzoek en/of vervolging?

Vraag 5
Hoe beoordeelt u het functioneren van het Bureau Veiligheid, Integriteit en Klachten (VIK) bij het behandelen van klachten en aangiftes tegen politieagenten? Acht u deze voldoende onafhankelijk?

Vraag 6
Wat zijn de voorwaarden gesteld in internationale verdragen aan een effectief rechtsmiddel en is de Minister het eens dat de klachtenprocedure niet aan die voorwaarde voldoet? Zo ja, wat gaat de Minister hieraan doen om dit te verbeteren?

Vraag 7
Bent u bereid te onderzoeken of een onafhankelijke instantie beter geschikt zou zijn om klachten en aangiftes tegen politiefunctionarissen te behandelen, zodat mogelijke belangenverstrengeling wordt voorkomen?

Vraag 8
Bent u het eens dat het en het vertrouwen in de politie en (daarmee) de rechtsstaat wanneer tegen aangiftewaardig politiegeweld geen aangifte gedaan kan of mag worden gedaan?

Vraag 9
Ziet u daarnaast ook risico's met betrekking tot het chilling effect op de demonstratievrijheid? Zo ja, kunt u dit nader toelichten? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10
Kunt u toezeggen dat u de Kamer op korte termijn (voor de zomer) informeert over hoe u de toegankelijkheid en onafhankelijkheid van aangifteprocedures tegen politiefunctionarissen wilt verbeteren?

Vraag 11
Hoe beoordeelt u de toenemende agressie tegen demonstranten, op 7 april zijn net als 12 maart demonstranten aangereden, waarvoor Amnesty International in haar rapport van 9 juli 2024 «Under-protected and over-restricted: The state of the right to protest in 21 countries in Europe al voor waarschuwde? Eat gaat u doen om demonstranten beter te beschermen en hoe ziet u dit in het licht het voorkomen van eigenrichting als zijnde een kerntaak van de politie?

Vraag 12
Hoe ziet u de rol van de politiek in de oplossing van de problemen, zoals benoemd in het rapport, daar wordt «Dreigende taal en demoniserende retoriek van hooggeplaatste politici» specifiek genoemd als aanjager van het stigmatiseren van protest?

Vraag 13
Kunt u in bredere zin reflecteren op de toename van geweldsincidenten, zoals diverse momenten afgelopen jaar hebben ernstige geweldincidenten van politie tegen demonstranten plaatsgevonden zoals op 13 november in het Westelijk Havengebied van Amsterdam[1], en 14 april jl. in het Maagdenhuis alsmede diverse incidenten tegen klimaatdemonstranten,[2], en gebruik van geweld door de politie en het eerder genoemde «chilling effect»?[3]

Vraag 14
Erkent u dat bovengenoemde incidenten maar ook het fotograferen van vreedzame demonstranten, huisbezoeken aan vreedzame demonstranten, onterechte aanmerkingen als extremist, tienduizenden Nederlanders die met een terrorismecode in politiesystemen staan (soms enkel vanwege demonstreren) en een groot aantal privacy-schendingen door de politie, het vertrouwen in de politie en daarmee onze democratische rechtsstaat schaadt?[4]

---

[1] Volkskrant, 16 november 2024, Wat deed de ME in het Amsterdamse Westelijk Havengebied? «Het is misbruik van gezag» (https://www.volkskrant.nl/binnenland/wat-deed-de-me-in-het-amsterdamse-westelijk-havengebied-het-is-misbruik-van-gezag~b6760cbd/).

[2] NOS, 3 september 2024, Politie handelde «disproportioneel» tegen klimaatbetogers, oordeelt commissie (https://nos.nl/artikel/2535695-politie-handelde-disproportioneel-tegen-klimaatbetogers-oordeelt-commissie).

[3] Control Alt Delite, Grootschalig buitenproportioneel geweld in Amsterdam (https://controlealtdelete.nl/articles/grootschalig-buitenproportioneel-geweld-in-amsterdam#gsc.tab=0).

[4] Volkskrant, 15 april 2025, Opinie: Wil je vertrouwen? Benader de burger dan niet vanuit wantrouwen (https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/opinie-wil-je-vertrouwen-benader-de-burger-dan-niet-vanuit-wantrouwen~b481fb9c/).

Vraag 15
Bent u bereid om tot en actieplan te komen om te waarborgen dat het vertrouwen in de politie, de rechtsstaat en de bescherming van demonstranten wordt versterkt?

Vraag 16
Kunt u zo spoedig mogelijk zorgdragen voor een stop op de praktijk van het thuis bezoeken van demonstranten door de politie[5], onder verwijzing naar vragen van de leden Lahlah en Kathmann (beiden GroenLinks-PvdA) aan de Minister en de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over huisbezoeken aan demonstranten en de gegevensverwerking van demonstranten (ingezonden 27 maart 2025) en vragen van het lid El Abassi (DENK) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over onaangekondigde huisbezoeken bij demonstranten door de politie (ingezonden 25 maart 2025)? Kunt u daarbij aangeven welke rechtstatelijke waarborgen (zoals bijvoorbeeld een duidelijk verbod in de Politiewet of een effectief rechtsmiddel voor de gedupeerde) nodig zijn om dit soort praktijken te voorkomen?

[5] Algemeen Dagblad, 10 april 2025, XR-demonstrant krijgt huisbezoek van politie in Den Haag: «Ik voel me ernstig geïntimideerd» (www.ad.nl/den-haag/xr-demonstrant-krijgt-huisbezoek-van-politie-in-den-haag-ik-voel-me-ernstig-geintimideerd~ae510168/#:~:text=Joris%20van%20Gennip-,XR-demonstrant%20krijgt%20huisbezoek%20van%20politie%20in%20Den%20Haag%3A%20%27,Ik%20ben%20